

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

ДОПУЩЕНО до захисту

Завідувач кафедри, к.т.н., доцент

_____ Ганна ПОЛІТАЄВА

« ____ » _____ 20 ____ р.

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМОУТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ОДЯГУ З
ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ВТОРИННОЇ ПЕРЕРОБКИ
ТЕКСТИЛЮ
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
022 Дизайн**

Виконавець:

Студентка групи 6ДЗ

Смикало К.О.
(ПІБ)

Керівник:

к.т.н., доцент

Артеменко М.П.
(ПІБ)

Консультанти з розділів:

Основний розділ
доцент

Крижановський В.М.

Нормоконтроль
ст. викл.

Шейник С.П.
(ПІБ)

Хмельницький 2024

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

**Кваліфікаційна робота магістра
(пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи)**

МАГІСТР
(освітній ступінь)

**на тему: Особливості формоутворення сучасного одягу з
використанням технологій вторинної переробки
текстилю**

Виконала: студентка 2 курсу, групи 6ДЗ
спеціальності

022 "Дизайн"

(шифр і назва спеціальності)

Смикало К.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник к.т.н., доцент Артеменко М.П.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Єфімчук Г.В.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет	інформаційних технологій та дизайну
Кафедра	дизайну
Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	022 Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, к.т.н., доцент

Ганна ПОЛЄТАЄВА

“ ” 2024 року

З А В Д А Н И Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Смикало Катерині Олександрівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Особливості формоутворення сучасного одягу з використанням технологій вторинної переробки текстилю

керівник роботи Артеменко Марія Павлівна, к.т.н, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «27» вересня 2024 року №517-с

2. Строк подання студентом роботи 10.12.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи наукові публікації, література історіографічного, дизайнерського та мистецького спрямування, інтернет ресурси, статті та дослідження про сучасні напрямки розвитку сталої моди, дизайнерів та брендів, які працюють у сфері створення одягу з перероблених речей та матеріалів

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ, Розділ 1 Історичний аспект вторинної переробки текстилю у дизайні одягу, Розділ 2 Аналіз сучасних дизайнерських рішень з використанням технологій вторинної переробки текстилю, Розділ 3 Концептуальний і композиційний аспект розробки колекції з використанням вторинної переробки текстилю, Розділ 4 Практична розробка колекції сучасного одягу з використанням технологій апсайклінгу, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки

5. Перелік графічного матеріалу із точним зазначенням обов'язкових креслень:
п'ять планшетів із представленими результатами роботи

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Артеменко М.П., перший проректор	28.09.2024	14.10.2024
Розділ 1	Артеменко М.П., перший проректор	15.10.2024	16.10.2024
Розділ 2	Артеменко М.П., перший проректор	28.10.2024	13.11.2024
Розділ 3	Артеменко М.П., перший проректор	14.11.2024	21.11.2024
Розділ 4	Артеменко М.П., перший проректор	22.11.2024	25.11.2024
Висновки	Артеменко М.П., перший проректор	26.11.2024	06.12.2024
Нормоконтроль	Шейник С.П.	10.12.2024	14.12.2024

7. Дата видачі завдання 27 вересня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	28.09.2024	Виконано
2	Розділ 1 Історичний аспект вторинної переробки текстилю у дизайні одягу	15.10.2024	Виконано
3	Розділ 2 Аналіз сучасних дизайнерських рішень з використанням технологій вторинної переробки текстилю	28.10.2024	Виконано
4	Розділ 3 Концептуальний і композиційний аспект розробки колекції з використанням вторинної переробки текстилю	14.11.2024	Виконано
5	Розділ 4 Практична розробка колекції сучасного одягу з використанням технологій апсайклінгу	22.11.2024	Виконано
6	Написання загальних висновків	23.11.2024	Виконано
7	Оформлення списку використаних джерел	25.11.2024	Виконано
8	Оформлення додатків	26.11.2024	Виконано
9	Здача дипломної магістерської роботи на кафедру для рецензування	27.11.2024	Виконано
10	Нормконтроль та перевірка на антиплагіат	09.12.2024	Виконано

Студент

_____ Смикало К.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ Артеменко М.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Смикало К.О. Особливості формоутворення сучасного одягу з використанням технологій вторинної переробки текстилю – Рукопис.

Робота на здобуття освітнього ступеню магістр за спеціальністю 022 Дизайн. Херсонський національний технічний університет, Хмельницький, 2024 рік.

У дипломній роботі надані результати розробки колекції спідньої білизни з використанням технік переробки, визначені основні принципи формоутворення одягу зі вживаних речей, виокремлені їх особливості з точки зору технологічної і естетичної складових. Розроблена колекція має концепцію збереження матеріалів та психологічного відновлення, яка реалізована у підході до конструювання і утворення форми виробів. Запропоновані авторські методи з'єднання деталей, які можливо використовувати в індивідуальному виготовленні швейних трикотажних виробів.

Проаналізовано історію розвитку переробки текстилю від найдавніших часів до сучасності. Розглянуто трансформацію мислення від ультрафастфешн до сталої моди. Надано аналіз аспектів становлення до повторного використання речей. Показано, що дизайнери використовують різні способи переробки, які можуть включати або не містити процесу руйнації основного зразка. Визначено оптимальні техніки переробки та підхід до конструювання залежно від властивостей вихідного швейного виробу. Проаналізовані сучасні тенденції розвитку апсайклінгу, а також виділені ключові питання у подальшому розвитку даної течії.

Ключові слова: дизайн одягу; переробка; апсайклінг; стала мода; осмислене споживання

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ВТОРИННОЇ ПЕРЕРОБКИ ТЕКСТИЛЮ У ДИЗАЙНІ ОДЯГУ.....	
12	
1.1 Повторне використання текстилю у традиціях формоутворення одягу Стародавнього світу.....	12
1.2. Практики безвідходного виробництва одягу у Ранньому і Пізньому Середньовіччі.....	15
1.3. Вторинна переробка текстилю як інструмент сталого розвитку у модній індустрії сьогодення.....	25
Висновки до Розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ РІШЕНЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ВТОРИННОЇ ПЕРЕРОБКИ ТЕКСТИЛЮ.....	
27	
2.1. Вітчизняний та зарубіжний досвід формотворення одягу з перероблених матеріалів: огляд колекцій та брендів.....	28
2.2. Технологічні особливості у створенні одягу з переробленого текстилю.....	37
2.3. Структура та форма як основні елементи дизайну у вторинній переробці.....	41
Висновки до Розділу 2.....	43
РОЗДІЛ 3. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ І КОМПОЗИЦІЙНИЙ АСПЕКТ РОЗРОБКИ КОЛЕКЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ВТОРИННОЇ ПЕРЕРОБКИ ТЕКСТИЛЮ.....	
45	
3.1. Пошук та обґрунтування творчого джерела натхнення.....	45
3.2. Розробка концепції колекції з урахуванням обмежень формоутворення.....	46
3.3. Обґрунтування композиційного рішення для колекції, що проектується.....	49

Висновки до Розділу 3.....	50
РОЗДІЛ 4. ПРАКТИЧНА РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО ОДЯГУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ АПСАЙКЛІНГУ.....	52
4.1. Вибір матеріалів і обладнання для виготовлення колекції.....	52
4.2. Розробка технічних рисунків швейних виробів, що складають колекцію.....	57
4.3. Вибір розмірних ознак та базової конструкції виробів колекції.....	59
Висновки до Розділу 4.....	61
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	62
ДОДАТКИ	65
СПИСОК	ВИКОРИСТАНИХ
ДЖЕРЕЛ.....	84

ВСТУП

Текстиль супроводжує людину як увесь цикл її життя, так і всю історію людства. З найдавніших часів мистецтво текстилю та одягу було невід'ємною складовою розвитку цивілізацій, їх матеріальної культури. Будучи однією з базових потреб [1], одяг також мав і культурне призначення, транслиував світобачення носія через зовнішню форму, стаючи текстильною оболонкою, сформованою філософією того чи іншого періоду часу. З давніх часів зберіглася велика кількість предметів одягу, що демонструє майстерність обробки волокнистих матеріалів, досягнення в інженерній сфері, а також тісний зв'язок між самосприйняттям та самовираженням у різні часи історії людства [2]. Такі зразки одягу слугують як артефакти та експонати музеїв, предметом наукових досліджень тощо. При цьому, за час існування людей на землі закономірно зростає чисельність одягу, і це явище має низку наслідків для сучасного суспільства.

Індустрія моди є однією з найважливіших галузей у світі з соціальної, культурної, а також економічної точок зору, але вона також є однією з найбільш забруднюючих, оскільки є великим споживачем природних ресурсів і значним виробником відходів у всьому ланцюжку створення продукту [3]. Рівень споживання текстильних виробів, які раніше використовувалися лише для покриття та захисту, з часом виріс до вагомих масштабів, чому сприяло і явище використання одягу для естетизації зовнішнього вигляду та краси. В останні роки природні ресурси швидко виснажуються через швидкі зміни в індустрії моди та модних тенденціях, тому переробка з переконливих причин, таких як захист довкілля, а також ресурсів текстильних виробів і процесів, є нагальною потребою. Задля зменшення площ відходів, їх вартості, а також потреби у дешевій сировині для текстильного виробництва, повторне використання текстильних виробів є кращим рішенням, тому необхідно змінити спосіб функціонування індустрії моди: модель швидкої моди має бути переосмислена, а економіка замкнутого циклу стати її альтернативою. Ці зміни доцільно розпочинати з усвідомлення молодими модельєрами впливу моди на навколишнє середовище. Відтак дизайн-діяльність у

фешн-індустрії має бути свідомою, і у відкритті нових горизонтів творчості дизайнери мають визнавати проблему впливу індустрії на оточуюче середовище та роль, яку вони відіграють.

Актуальність вибору теми обумовлена соціальними та культурними процесами, які відбуваються у сфері дизайні одягу та появою дизайнерської концепція переробки одягу для вторинного вжитку, яка завдяки своїм економічним, екологічним та естетичним властивостям надає нового життя використаним речам.

Мета роботи полягає в аналізі особливостей формоутворення сучасного одягу з використанням технологій вторинної переробки текстилю.

Завданнями даної роботи є:

- провести історичний аналіз аспектів використання переробки текстильних виробів у процесі виготовлення одягу;
- проаналізувати розвиток технологій у сфері повторної переробки;
- проаналізувати основні тенденції використання відходів текстильної та швейної індустрій;
- надати характеристику основним тенденціям апсайклінгу;
- встановити особливості формотворення в одязі, виготовленого з перероблених матеріалів, та ключові текстури, які отримуються за рахунок їх використання;
- проаналізувати практику апсайклінгу на території України у часи незалежності;
- встановити принципові особливості, за якими можна систематизувати формотворення апсайкл-одягу.

Об'єкт дослідження: технології вторинної переробки текстильних і швейних виробів у сучасній дизайн-діяльності.

Предмет дослідження: вплив вибору способу переробки на форму одягу та текстуру його поверхні.

Під час дослідження використовувались загальнонаукові методи дослідження: описовий, порівняльний, аналітичний, типологічний.

Наукова новизна роботи:

- вперше запропоновано розглядати матеріал, що перероблятиметься, як спосіб передачі концепції дизайну;
- визначено основні засади апсайклінгу, які використовуються у сучасному дизайні;
- розроблено технологію формотворення одягу, виготовленого зі вживаних швейних виробів.

Теоретична та практична значимість роботи. Результати дослідження представляють інтерес для молодих дизайнерів, які розпочинають свій творчий шлях у сфері модної індустрії. Наведені у роботі результати можуть бути використаними при розробці колекцій одягу, створенні унікальних продуктів. Також, теоретичні дані можуть бути використаними для інших предметних областей, таких як текстильні науки.

Апробація результатів дослідження. Результати роботи апробовано у вигляді доповідей на VI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну», м. Київ, 25 квітня 2024 року, та міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції молодих вчених та студентів «Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості» на базі факультету технологій і дизайну Хмельницького національного університету, листопад 2024 р. у м. Хмельницькому.

Робота складається з вступу, чотирьох розділів, висновків, загальних висновків, додатків і списку використаних літературних джерел. Перший розділ присвячений теоретичному апарату та аналізу історії вторинної переробки. Другий розділ містить аналіз сучасних тенденцій у сфері переробки. Третій розділ розглядає предмет дослідження у процесі реалізації. Четвертий присвячений втіленню колекції у матеріалі. Повний обсяг магістерської роботи становить 89 сторінок, 14 сторінок займають ілюстрації, Додатки